

med henblik på at skabe et mere sikkert grundlag for foretagelse af blodtypebestemmelser i Grønland indledt forhandlinger mellem landslægen i Grønland og retsmedicinsk institut om iværksættelse af undersøgelser af de forskellige i Grønland forekommende blodtyper.

Til § 7.

Bestemmelsen er formuleret som den danske lovs § 7.

Til § 8.

Bestemmelsen svarer til § 8 i den nugældende danske lov. Pligten til at rejse sag straks efter fødselen og muligheden for at rejse den under graviditeten består allerede i gældende grønlandsk ret. Man har ikke anset det for ønskeligt at fastsætte stive frister for, hvornår sag kan eller skal rejses, da der efter omstændighederne vil kunne være ret lang tid imellem, at der byder sig lejlighed til henvendelse til politi eller kommunefoged.

Stk. 2 om lægens og jordemoderens pligt til at anmelde fødselen er heller ikke ny, men indskærpet ved landshøvdingens cirkulære til distriktslægerne af 23. juni 1951. Moderens pligt til at anmelde fødselen får selvstændig betydning, når sagen er rejst allerede under graviditeten. Ellers vil pligten til at rejse sagen og til at anmelde fødselen falde sammen.

Til § 9.

Bestemmelsen, som svarer til § 9 i den danske lov, er indsat for at give en ekstra sikkerhed for, at sagen gennemføres, selv om anmeldelse af fødselen skulle glippe. Bestemmelsen må også ses i sammenhæng med den ældre praksis, hvorefter en betydelig del af sagerne vedrørende børn født uden for ægteskab ifølge den juridiske ekspeditions oplysninger af den ene eller den anden grund ikke blev rejst eller afsluttet.

Til § 10.

Stk. 1 om moderens pligt til at oplyse, hvem der kan være fader, svarer til den danske lov § 10, stk. 1. Foruden pligt til at rejse faderskabsagen (§ 8, stk. 1) og til at anmelde fødselen (§ 8, stk. 2, sidste punktum), har moderen pligt til under sagen at oplyse, hvem hun har haft samleje med under avlingstiden. Denne pligt antages at bestå allerede efter gældende grønlandsk ret, selv om det ikke nævnes udtrykkeligt i regulativ om børn født uden for ægteskab. Det er måske tvivlsomt, om man vil kunne anvende noget tvangsmiddel til gennemførelse af en sådan pligt. Så vidt vides har spørgsmålet aldrig været rejst.

Stk. 2 er formuleret som den danske lovs § 10, stk. 2. Da det er barnets tarv, der er bestemmende

for, om fritagelse kan meddeles, vil moderens evne til alene at klare forsørgelsen af barnet være af betydning, men det er ikke nødvendigvis et afgørende moment. I dansk praksis har fritagelse navnlig været meddelt i tilfælde, hvor barnet var frugten af et blodskamsforhold.

Til § 11.

Bestemmelsen svarer til den danske lovs § 11. Stk. 1 omhandler muligheden for at afgøre spørgsmålet om faderskab uden egentlig retssag. Det er kredsdommeren, der — uden for retten — afgør, om anerkendelse kan modtages. Denne ordning blev indført ved lov om rettens pleje i Grønland, men det må understreges, at medens en anerkendelse af „paterniteten“ hidtil kun forpligtede til bidrag, vil anerkendelse nu betyde påtagelse af egentligt faderskab med videregående forpligtelser, således at barnet bl. a. får arveret efter den, der anerkender, jfr. arvelovens § 5. Den udlagte kan ikke indskrænke sig til alene at anerkende bidragspligt, men fralægge sig faderskabet. Derfor må den, der vel anerkender at have haft samleje med moderen i avlingstiden, men som mener, at hun også har haft forhold til andre, udtrykkelig anføre dette. Sagen kan ikke afgøres med en sådan begrænset anerkendelse, men må i disse tilfælde gå til retten, for at denne kan tage stilling til, om den pågældende mod sin protest skal anses som barnets fader, eller om man må give ham ret i, at der er sådan sandsynlighed for andre faderskabsmuligheder, at man alene kan pålægge ham bidragspligt. Det er derfor af stor vigtighed, at han, som bestemmelsen foreskriver, udtrykkelig gøres opmærksom på de retsvirkninger, der indtræder ved hans anerkendelse, og på, at han har ret til at få sagen afgjort ved dom.

Stk. 2 omhandler de tilfælde, hvor retssag til afgørelse af faderskab er nødvendig. Det er for det første, hvor anerkendelse ikke foreligger, fordi den opgivne fader eller hans værge ikke ønsker at anerkende — enten fordi samleje benægtes, eller fordi egentligt faderskab ikke kan anerkendes — eller ikke er i stand dertil på grund af fravær, eller fordi han er død. For det andet når kredsdommeren ikke finder det forsvarligt at modtage anerkendelsen, fordi der er tvivl om faderskabet. Kredsdommeren skal varetage såvel den udlagte mands som barnets og det offentlices interesse i, at sagen får det biologisk set rigtige udfald. Tvivl vil der altid være, når moderen har haft samleje med flere inden for avlingstiden. Når moderen har indgået ægteskab med den mand, der ønsker at anerkende faderskab, kan anerkendelsen dog modtages, selv om hun har haft samleje med andre i avlingstiden. Man anser